

Delta će odrediti otpornost Rijeke prema klimatskim promjenama

Govoreći o ranjivosti obale, kao pozitivan primjer prof. dr. Ružić je istaknuo Crikvenicu koja je nasipanjem napravila obalni odmak te su se izgradile javne površine poput parkova.

Što se ranjivosti obale tiče, u Crikvenici neće biti problema. Rijeka ima problem stare matrice, poznato je da je područje tržnice potonulo i more se podiglo, a drugi dio priče je to što dosadašnja plavljenja nisu zahvaćala prostor Delte i Sušaka. Porastom razine mora ta će plavljenja uhvatiti upravo to područje, a tu se planiraju velike investicije koje će determinirati budući razvoj grada. Dakle, Delta će nam odrediti otpornost prema klimatskim promjenama Rijeke i bitno je kako će se sada planirati, upozorio je prof. dr. Ružić.

Poplave na području oko riječke tržnice i kazališta su sve češća pojava

PRIMIS Projekt Građevinskog fakulteta o prilagodbi klimatskim promjenama

Zabrinjavajući trend plavljenja obalnog pojasa i pojave klizišta

Početna istraživanja ukazuju na veći broj klizišta od očekivanog u Primorsko-goranskoj županiji te na opasnost od plavljenja obalnog područja Istre, no konkretniji rezultati znat će se iduće godine

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

RIJEKA ▶ Početna istraživanja provedena u okviru projekta »PRIMIS - Primijenjena metodologija integrirane procjene višestrukih hazarda za prilagodbu klimatskim promjenama« pokazuju zabrinjavajuće trendove i to u smislu plavljenja obalnog područja Istre, ali i pronađenog većeg broja klizišta od očekivanog na području Primorsko-goranske županije. Međutim, kako je na jučerašnjoj prvoj konferenciji projekta objasnio voditelj, prof. dr. Igor Ružić, prva prava obrada podataka realizirat će se iduće godine te će se tada moći govoriti o konkretnijim rezultatima.

Projekt traje tri godine i baš o konkretnim rezultatima i njihovoj diseminaciji moći ćemo govoriti tek u trećoj godini projekta. Radi se o velikom projektu i velikom projektnom timu, a baziramo se na novim detaljnim LiDAR podacima, koji mijenjaju kompletnu perspektivu dosadašnjih istraživanja. Ono što se nekad radilo u mjerilu 1:25.000, sada se radi u mjerilu 1:5.000, što znači da smo pet puta povećali mjerilo. Osobno se bavim obalnom ranjivošću, a Primorsko-goranska županija ima 1.200 kilometara obale. Do sada smo računali ranjivost u svakoj točki od 25 metara, a sada ćemo to smanjiti na svakih pet metara. U prvoj godini rada bitno nam je sve te metodologije prilagoditi našem području, najavio je voditelj projekta.

Baza podataka

Aktivnosti projekta organizirane su kroz tri tematske radne grupe, a uz istraživanje obalne ranjivosti to su i geološki hazardi te pluvijalne

Sudionici konferencije o procjeni hazardnih situacija uzrokovanih klimatskim promjenama

poplave. Napominjući kako se podaci stalno mijenjaju, prof. dr. Ružić je najavio da će se u sklopu projekta razviti metodologija za procjenu geoloških hazarda, odnosno klizišta, erozije i vrtača te rizika od poplava uzrokovanih obilnim oborinama i obalne ranjivosti zbog ekstremnih razina mora i valova na području

PREGLED

Svaka jedinica lokalne samouprave u Istri i PGŽ-u dobit će cjelovit uvid u prirodne rizike na svom području, uključujući karte podločnosti poplavama i geološkim hazardima

Primorsko-goranske i Istarske županije.

Projektom je predviđena izrada većeg broja karata i stručnih alata, među kojima su i prve objedinjene karte višestrukih rizika koje će pokazati gdje se različiti hazardi preklapaju. Tako će svaka jedinica lokalne samouprave u objema županijama prvi put dobiti cjelovit uvid u prirodne rizike na svom području, uključujući karte podločnosti poplavama i geološkim hazardima koje obuhvaćaju njihov cjelokupni prostor. Uspostavit će se i javno dostupna baza podataka, provesti edukacije, a rezultati predstaviti na okruglim stolovima i javnim tribinama. Jedan od ciljeva projekta je i osnivanje Edukacijskog centra za prirodne opasnosti, koji će djelovati u okviru Građevinskog fakulteta, koji je i

nositelj projekta.

Sva ova naša istraživanja neće imati smisla ako ne educiramo ljude, primijenimo istraživanja te da u procesu planiranja i projektiranja objekata budemo svjesni onoga što ćemo projektom dobiti. Naime, poseban naglasak stavljen je na uključivanje rezultata u prostorno planiranje, upravljanje rizicima i planiranje prilagodbe klimatskim promjenama. Projekt uključuje i aktivnosti prijenosa znanja te suradnju sa stručnjacima, donositeljima odluka i drugim budućim korisnicima rezultata, istaknuo je prof. dr. Ružić.

Projekt se provodi u partnerstvu s Rudarsko-geološko-naftnim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Primorsko-goranskom županijom i Istarskom županijom i traje do

ožujka 2029. godine, a financira se sredstvima Europske unije s 588 tisuća eura. Jedna od posebnosti projekta je to što se bavi pristupom koji se u Hrvatskoj još uvijek sustavno ne primjenjuje: umjesto pojedinih hazarda, u fokusu je njihovo međudjelovanje.

Stručna podloga

Prodekan za znanost Građevinskog fakulteta, prof. dr. sc. Leo Škec, ocijenio je da je projekt oličenje izvrsnosti te spaja znanstvenu izvrsnost s primjenom u službi zajednice, a ujedno je ustvrdio da se radi o međunarodno relevantnom istraživanju, dok je prodekan za financije i poslovanje Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta, prof. dr. Vječislav Bohanek, napomenuo da je projekt PRIMIS nastavak već ranije započete suradnje s riječkim

„Ono što se nekad radilo u mjerilu 1:25.000, sada se radi u mjerilu 1:5.000, što znači da smo pet puta povećali mjerilo. Do sada smo računali ranjivost u svakoj točki od 25 metara, a sada ćemo to smanjiti na svakih pet metara

prof. dr. Igor Ružić,
voditelj projekta

Građevinskim fakultetom na prethodnom projektu istraživanja klizišta. Pročelnik Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša PGŽ-a, Sanjin Vranković, istaknuo je da je cilj projekta stvoriti stručnu podlogu koja se želi implementirati u prostorne planove, ali i strateške projekte.

Jučerašnja konferencija, čiji je cilj bio potaknuti razmjenu iskustava i otvoriti dijalog o potrebama budućih korisnika te mogućnostima primjene rezultata u praksi, okupila je predstavnike Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije, Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Zavoda za prostorni razvoj pri Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Područnog ureda civilne zaštite Rijeka, Ravnateljstva civilne zaštite MUP-a, Primorsko-goranske i Istarske županije, javnih ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije i Istarske županije, Hrvatskih voda, Hrvatskih šuma, kao i Hrvatske komore inženjera građevinarstva.